

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreas Vallensis Vvlgo Del Vvlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 16. De matrimonio contracto contra interdictum Eccles.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

fuert solutus, ad uxorem priorem redire, *c. 1. & d. c. Laudabilem h. t.* Nec hic obstat exceptio rei iudicata, quia sententia lata in matrimonio quoad ipsum matrimonium non transit in rem iudicaram, licet bis confirmata fuerit, aut ab ea non fuerit appellatum. Et proinde quodcumque constat de iniquitate sententiæ, propter periculum animæ, quod resultat ex sententia, separante veros conjuges, & uniente eos, qui conjuges esse nequeunt, terra statipote est, *l. Linaer præsentium 7. c. Tenor 10. c. Confanguinei 11 sup. de sent. & ro iudicata. Sanchez d. l. 7. disp. 100. Cov. in 4. Decret. 2. p. c. 8. §. 12. n. 16. & duobus seq.*

7. Quod si uxor ad divortium provocet statim, id est post unum aut duos menses à contractis nuptiis, sed à potius tempore attentatæ copulæ, quia virum impotentem asserat, & vir id neget, te legitime seu recto iudicio probatâ, si ve per signa evidentia & evidenter concludentia, si ve per verisimiliter evidentia & verisimiliter solum concludentia, præstiro maronatum conjugum & septimæ manus propinquorum aut vicinorum iuramento, alii nubere potest, *d. c. 1. vers. Si autem statim.* Dixi, vel potius à tempore attentatæ copulæ; quia non nisi ab eo tempore mulier nosse potuit, an secum coire vir posset, *d. c. 1. Si autem non statim proclamaverit, sed post annum v. g. vel dimidiū, virumque impotentem asserat; & vir id neget, creditur viro, eod quod sit caput mulieris, cui impurandum, quod tam diu tacuerit, d. c. 1. vers. Illa autem.* Attamen hoc intellige nisi manifestè, veluti per inspectionem, contrarium probari possit.

8. De spadone, an contrahere possit matrimonium, dubitatur. Pro resolutione notandum, Spadonis nomen sumi nunc generaliter pro eo qui generare non potest, si ve à natura si ve ex accidenti: Eoque nomine sic sum pro & à natura spadones, & thlibia, id est, quibus contriti aut colli si sunt testiculi, & castrati; & si quod aliud spadonum genus sit, continentur, *l. Spadonism r. 8. D. de verb. sign. nunc specialiter & proprie, prout à castrato & thlibia distinguitur, pro eo qui vitium habet à natura, l. 2. §. Illud D. de ad. opt.* In spadone igitur Jus Civile admittit matrimonium, non verò in castrato, *l. Si serva §. si spadoni D. de iure dotium,* quia cum hoc vitium in spadone plerumque eveniat ex contortione meatuum seminis, ut Medici docent, spes est,

quod amoto & generato vitio generare possit: Secus in castrato. At verò Jure Canonico uterque perperam matrimonium contrahere videtur, ea ratione textus in *c. 2. h. t.* Et licet de eo spadone, qui aptus est copulam, non etiam ad generandum, apud Canonistas dubitatum fuerit: Tamen Sixtus V. per literas quasdam, quas refert Gutierrez *can. Quæst. l. 1. c. 16. enuchorum & spadonum,* utriusque testiculo carentium, matrimonia non tantum contrahenda, sed contracta à talibus, declaravit nulla, irrita, & invalida, Vide hac de re fufius apud Covarr. *Tract. de frigidis & malefic. q. 6.*

TITULUS XVI.

De matrimonio contracto
contra interdictum
Ecclesiæ.

1. Interdictum Ecclesia est impedimentum impediens.
2. Similiter impedimentum temporis interdicti.

Postremo loco inter impedimenta matrimonii refert Pontif. interdictum Ecclesiæ seu prohibitionem Judicis Ecclesiastici, ne matrimonium inter aliquos contrahatur; quod quidem impedimentum est tantum impediens, non etiam dirimens matrimonium.

1. Impedit autem, donec de impedimento, quod objicitur, vel de quo dubitatur, & ratione cujus hujusmodi prohibitio emanavit, cognitum fuerit. Si verò, non obstante interdicto, aliqui contraxerint, non dirimitur quidem matrimonium, si non subsit aliud impedimentum dirimens probatum, sed puniendi sunt propter inobedientiam taliter contrahentes, *c. 1. & 2. h. t.* Interea tamen, dum de causa cognoscitur, separandi sunt, *c. ult. h. t.*

2. Huic impedimento affine est aliud, quod vocatur tempus feriarum seu feriatum, quo significatur, solemnitates nuptiarum ab Ecclesia esse interdictas certis anni temporibus; nempe à prima Dominica Adventus usque ad Epiphaniam.

phaniam, & à feria quarta Cinerum usque ad octavam Paschatis inclusivè, ex Concil. Trid. Sess. 24. cap. 1. de reform. matrim. Alioqui Jure veteri prohibeantur ab Adventu ad Epiphaniam à Septuagesima ad octavam Paschatis, à diebus Rogationum ad octavam Pentecostes, *can. Non oportet 8. cum seq. xxxiii. q. 4. c. Compellamus 4. sup. de feriis*; quia illis temporibus communio erat in præcepto, eaque festa sunt omnium toto anno occurrentium celeberrima, solemnitates autem nuptiarum vehementer à spiritualibus avocant, & ad carnalia trahunt, Sylvest. in Summa 7. Matrimonium cap. 3. Cæteroque absque solemnitatibus, id est benedictione sponsi & sponsæ inter Missarum solemnitas, traductione sponsæ in domum sponsi, cum conviviis, saltationibus & aliis id genus pompis nuptialibus, etiam prædictis temporibus matrimonium contrahere, ac consummare licet.

APPENDIX & ἀνακεφαλαιώσεις.

De impedimentis matrimonii cum dirimentibus tum impedientibus matrimonium.

1. Impedimenta dirimentia matrimonium.
2. Impedimenta non dirimentia.

Præter impedimenta matrimonii, de quibus cum Pont. egimus hætenus, sunt & quædam alia partim dirimentia, partim impedientia; quare ut plenior eorum habeatur cognitio, non absre fuerit, compendio quodam omnia & singula hic recensere eo ordine, quo supra Tit. 1 §. 10. hujus libri, versibus quibusdam comprehensa & proposita sunt.

Inter impedimenta igitur dirimentia primum locum obtinet Error & Condicio sive qualitas status, de quo supra Tit. 9. de conjugio servorum.

1. Secundum est Votum continentie solemnæ, de quo 6. *Qui Clerici vel voventes*, &c.

Tertium est Cognatio, de qua Tit. 11. & 12. *De cognat. spirituali & de cognat. legali*.

Quartum est Crimen, de quo Tit. 7. *De eo, qui duxit in matrim. quam polluit per adult.*

V. Est disparitas cultus, quæ scilicet repe-

ritur inter baptizatum & non baptizatum seu infidelem, veluti Judæum, paganum; & non modò impedit contrahi matrimonium inter fidelem & infidelem, verùm etiam contractum dirimit, (licet fidelis cum catechumeno, id est in fide Catholica instructo, & volente baptizari, contrahat, *can. Non oportet & ibi Gloss. xxxviii. q. 1.* Quamvis enim inter infideles, id est non baptizatos possit esse verum & legitimum matrimonium, quatenus est contractus quidam, ut multis probat Gratianus *d. loco in Summa*; etiam in secundo consanguinitatis gradu, quando quidem, cum extra Ecclesiam fiat, non ligentur sacris Canonibus, *a. Gaudemus 8. inf. de divort.* nec dissolvatur eorum matrimonium, si postea convertantur ad fidem, *d. c. Gaudemus*; tamen matrimonium, prout est Sacramentum, ac proinde supponit Baptismum, non potest esse inter fidelem & infidelem, *can. Iudaorum, can. Cave xxxviii. q. 1.* Hinc in *l. Ne quis Cod. de Iudæis*, si Christianus Judæam, vel Judæus Christianam in conjugem sibi absceverit, publico iudicio, adulteri instar, tenetur. Unde patet, ne quidem inter fidelem & infidelem consistere matrimonium, ut est contractus legitimus, *arg. c. Veniens sup. de presb. non baptizato*; quia scilicet contra leges fit.

VI. Vis sive metus gravis, qui cadere possit in constantem virum, dummodò incellus fuerit ad contrahendum matrimonium, de quo supra Tit. 1 §. 9. n. 4. *lib. hujus*. Illud hic restat inquirendum, an inter raptorem & raptam consistat matrimonium. Negat Justinianus, in *l. unica Cod. de raptu virg.* Contrarium statuitur in *c. ult. inf. de raptoribus, juncto cap. penult. inf. de secundis nups.* Hocque jus sequitur, servata tamen moderatione Conc. Trid. Sess. 24. c. 6. *de reformat. matrim.* ubi decernit, inter raptorem & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. Et addit: Quod si rapta à raptore separata, & in loco tuto & libero constituta illum in virum habere consenserit, eam raptor in uxorem habeat; & nihilominus raptor ipse, ac omnes illi consilium & favorem præbentes sint ipso jure excommunicati ac perpetuò infames, omniumque dignitarum incapaces; & si Clerici fuerint, de proprio gradu decendant. Teneatur præterea raptor mulierem raptam,